

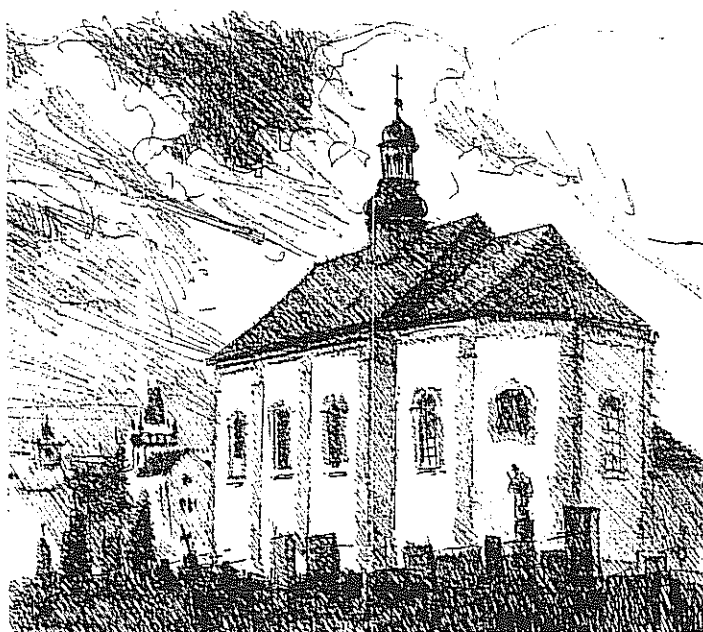
KRONIKA MĚSTA SEMILY
2005

KRONIKA MĚSTA SEMILY 2005

1/2

Mgr. Lenka Holubičková

UDÁLOSTI VE SVĚTĚ I DOMA

SVĚT V ROCE 2005

Leden

16.1. – Rumunka Adriana Iliescuová se stala nejstarší matkou na světě. Bylo jí 66 let, když porodila dceru. Opět se rozvinula diskuse o lékařské etice.

19.1. – Bělorusko vypovědělo diplomata Pavla Křivohlavého, který si příliš oblíbil místní mladistvé chlapce. Česko reagovalo vypovězením běloruské diplomatky a stažením vedoucího ambasády v Minsku. Křivohlavý poté opustil státní služby.

20. 1. – Na své druhé volební období přísahal 43. prezident Spojených států George Bush. Byla to nejnákladnější a nejtřežnější přísaha dějin: stála 30 milionů eur.

24.1. – Premiérkou Ukrajiny se stala Julija Tymošenková. V té době byla čtvrtou ženou v čele vlády na světě. Po nezdarech a rozkolu ve vládě ji prezident Viktor Juščenko v září odvolal. Prezidentova první zahraniční cesta vedla do Moskvy.

28.1. – Svět si připomněl 60 let ode dne, kdy sovětská armáda osvobodila koncentrační tábor Osvětim, v němž zahynulo jeden a půl milionu lidí.

30. 1. – Bezmála dva roky po Saddámově pádu prožil Irák svobodné volby. Přišlo kolem 60 procent voličů, většinou Kurdů a šíitů. V sunnitských oblastech byla účast sotva dvouprocentní. Není tedy divu, že zvítězila šíitská koalice.

Únor

8.2. – Izraelský premiér Šaron a palestinský prezident Abbás vyhlásili v Egyptě ukončení násilí a dohodli se na úplném vyklizení a vysídlení osad v Gaze.

13.2. – Tuna TNT, nejvíce, kolik kdy bylo k atentátu použito, zabila v Bejrútu magnáta a bývalého libanonského premiéra Rafik al Harírího a 21 dalších lidí.

14.2. – Hrdinou ceremoniálu v Los Angeles se stal zesnulý Ray Charles, jehož poslední album Genius Loves Company posbíralo osm ocenění Grammy.

16.2. – V platnost vstoupil systém ekologických smluv o omezování produkce skleníkových plynů, takzvaný kjótský protokol.

18.2. – Český turista Jiří Šmiták neopatrnou manipulací s vařičem založil požár v chilském národním parku. Oheň zničil téměř pět tisíc hektarů vzácných dřevin.

25.2. – V Bratislavě jednali prezident G. Bush a V. Putin; dohodli se, že Rusové umožní americkým investorům a firmám vstup na těžební pole na Sibíři.

Březen

3.3. – Americký milionář a bořitel rekordů Steve Fossett jako první obletěl zeměkouli ve speciálně upraveném letadle - sám a bez mezipřistání na tankování.

8.3. – Prezidenta Václava Klause, který byl v USA na soukromé návštěvě, přijal na čtyřicetiminutové schůzce americký prezident George Bush.

16.3. – Katolická církev vytáhla do boje proti románu Šifra mistra Leonarda od Dana Browna. Nově přeložené, výpravnější a o sto korun dražší vydání nazvané Da Vinciho kód patřilo u nás k hitům předvánočního knižního trhu.

Duben

2.4. – Statisíce zvonů oznamovaly světu smrt papeže Jana Pavla II. Jeho nástupcem se stal německý kardinál Joseph Ratzinger, který přijal jméno Benedikt XVI.

- 9.4. – Korunní princ Charles se oženil se svou přítelkyní Camillou Parker-Bowlesovou. Obřad byl krátký a civilní, královna a část veřejnosti byly proti sňatku.
27.4. – První veřejný zkušební let Airbusu 380, který je určen pro 853 cestujících.
28.4. – Hluboko po Alpami se setkaly dvě party razičů budoucího Lötschberského tunelu. Vlaky budou jezdit tunelem celých 34 km.

Květen

- 2.5. – Americká vojačka Lynndie Englandová u soudu přiznala, že týrala vězně v iráckém vězení Abú Ghrajb; byla odsouzena na tři roky vězení.
6.5. – Pro Tonyho Blaira jsou 52. narozeniny nezapomenutelné; v ten den potřetí za sebou vyhráli jeho labouristé volby a on se jako první ze socialistů stal potřetí premiérem. V poválečné Británii totéž dokázala jen Margaret Thatcherová.
7.5. – Po celém světě se slavilo 60. výročí konce druhé světové války.
30.5. – Více než polovina Francouzů (účast 70%) v referendu odmítla euroústavu a zasadila tak zdrcující úder Evropské unii.
31.5. – Jeden z nejbohatších lidí na světě, ruský ropný magnát Michail Chodorkovskij, byl odsouzen za podvody a daňové úniky na devět let. Zdůvodnění rozsudku četla soudkyně 14 dnů. Podle některých znalců byl proces zmanipulován.

Červen

- 1.6. – Referendum v Nizozemsku o euroústavě skončilo porážkou jejich stoupenců. Summit Evropské unie 16. června rozhodl: ústavu zatím odložíme.
12.6. – Osm nejbohatších zemí světa se dohodlo, že 18 nejchudším státům odpustí jejich dluhy ve výši 40 miliard dolarů.
14.6. – Svět má nového nejrychlejšího muže: jamajský sprinter Asafa Powell běžel v Aténách sto metrů za 9,77 vteřiny.
16.6. – Teroristé přepadli školu v kambodžském městě Siem Reap a drželi děti jako rukojmí. Zemřel tříletý chlapec, osvobozovací akce trvala tři hodiny.
28.6. – Britové u mysu Trafalgar znovu válčili s Francouzi a Španěly. Byla to však jen rekonstrukce námořní bitvy z roku 1805 a sledovalo ji čtvrt milionu lidí.

Červenec

- 3.7. – McCartney, Madonna, Bono a další vystoupili na koncertu Live8, který sledovaly miliony lidí. Konal se najednou v deseti městech čtyř kontinentů s cílem upozornit na bídu v nejchudších zemích.
6.7. – Olympijský výbor rozhodl, že letní olympiádu v roce 2012 uspořádá Londýn.
7.7. – Na třech místech londýnského metra a v jednom autobusu zemřelo se čtyřmi muslimskými sebevrahy 52 obětí a sedm set lidí bylo zraněno. Za čtrnáct dní se teroristé z Al-Kajdy pokusili o další akci, ale čtyřem vrahům nevybuchly nálože.
15.7. – Čtenáři se dočkali šestého dílu knihy o malém čarodějovi Harry Potterovi. Netrpělivě očekávaný český překlad vyšel před Vánocemi.
23.7. – Nejméně 88 mrtvých a přes 200 zraněných si vyžádaly pumové útoky v letovisku Šarm aš-Šajch, dosud považovaném za jedno z nejbezpečnějších míst v Egyptě. Mezi oběťmi sebevražedných atentátníků byl i jeden Čech.
30.7. – Loňskou vichřicí zpustošené Tatry zasáhl rozsáhlý požár. Kvůli rychle postupujícímu ohni a štiplavému dýmu byli evakuováni hosté zotavoven v Tatranských Zruboch i v Novém Smokovci. Obtížný terén ztěžoval hasičům práci, vichřicí pokácené stromy byly místy nakupeny do výše několika metrů.

Srpen

9.8. – Američané po dvou letech vypustili raketoplán. Dvoutýdenní mise raketoplánu Discovery skončila návratem na Zem, i když měl stroj technické potíže.

14.8. – Při havárii letadla na lince Kypr – Praha zemřelo 121 pasažérů, kteří se vinou technické závady udusili a zmrzli. Nikdo z nich nebyl naším občanem.

19.8. – První trest za 11. září 2001 - Munír Mutasádík z Maroka, člen Al-Kajdy, dostal za podporu sebevražedných pilotů sedm let.

Září

4.9. – V Paříži zemřelo při požáru věžového domu, už čtvrtém za pár týdnů, 14 lidí.

12.9. – Nad ránem opustil Gazu, okupovanou od roku 1967, poslední izraelský voják. Skončil sen o „velkém Izraeli“.

18.9. – Angela Merkelová (CDU) ve volbách porazila kancléře Gerharda Schrödera (SPD), ale nezískala většinu. Přesto se 22. listopadu stala první německou kancléřkou ve vládě „velké koalice“.

Říjen

1.10. – Po třech letech udeřili teroristé v turistickém ráji na indonéském ostrově Bali, tři sebevražední útočníci zavraždili 26 lidí.

6.10. – Po šesti letech života v luxusní vile na Bahamách byl Viktor Kožený na žádost USA zatčen. Jednoho z nejznámějších mužů kuponové privatizace, který je v Česku obviněn z podvodů, stíhají Američané pro korupci v Ázerbájdžánu, kde se ztratily peníze jeho amerických společníků.

11.10. – Třicet tisíc lidí zemřelo při zemětřesení, které zasáhlo Pákistán a částečně Afghánistán a Indii. Otřesy vyšší než sedm stupňů RichtEROVY stupnice, nejsilnější za posledních šedesát let, srovnaly některé vesnice se zemí.

19.10. – V Bagdádu začal soud, označovaný jako proces století, s bývalým iráckým prezidentem Saddámem Husajnem. Ten podle obžaloby připravil o život tisíce lidí a čeká se, že může být odsouzen k smrti.

Listopad

2.11. – Rekord padl v New Yorku. Obraz Pradlena od Henriho de Toulouse-Lautreka byl vydražen v přepočtu za více než 553 milionů korun.

8.11. – Koncem října vypukly nepokoje na severních a východních předměstích Paříže, které se rozšířily po celé Francii. Mládežnické bandy z přistěhovaleckého prostředí vypalovaly po nocích obchody, školy, policejní stanice a zapálily více než devět tisíc aut. 8. 11. vláda povolila lokálně vyhlášovat v obcích výjimečný stav.

Prosinec

5.12. – Zoologové našli v pralesích ostrova Borneo neznámý druh savce, který připomíná kočku kříženou s liškou.

7.12. – Český kněz Roman Musil byl na Haiti unesen. Gangsteři drželi misionáře několik dní, pak se ho podařilo osvobodit.

8.12. – Španělští policisté zatkli na Tenerife jednoho ze tří nejhledanějších válečných zločinců Ante Gotovinu. Podle žaloby má na svědomí 150 Srbů.

9.12. – V Německu se losovali soupeři pro mistrovství světa ve fotbale. Nejslavnější fotbalista historie Pelé nás přiřadil k Itálii a Ghaně, v dalším kole losování k nám přibýly ještě Spojené státy americké.

31.12. – Pod lavinou v Západních Tatrách zemřelo sedm českých turistů.

ČESKÁ REPUBLIKA V ROCE 2005

Leden

11.1. – Předsedou ČOV byl potřetí zvolen lékař a bývalý lyžař Milan Jirásek, jeho soupeřem byl trojnásobný olympijský vítěz, oštěpař Jan Železný.

19.1. – Bývalá ministryně zdravotnictví Marie Součková převzala dvě obsílky o trestním stíhání. Podepsala nevýhodnou smlouvu s právníkem Zdeňkem Nováčkem.

21.1. – Vyšlo najevo, že lidovecký náměstek ministra vnitra Jiří Vacek nemá ani maturitu. V životopisech tvrdil, že má vysokou školu.

Únor

1.2. – Bývalý ministr financí Ivo Svoboda a jeho poradkyně Barbora Snopková byli posláni na pět let do vězení za vytunelování společnosti Liberta. Poprvé po roce 1989 jde ministr do vězení.

2.2. – Nejbohatší muž světa Bill Gates přijel do Prahy jednat o tom, jak zlepšit pozici Evropy v celosvětovém obchodu.

9.2. – Proslulý návrhář Jean Paul Gaultier představil v Praze své modely.

24.2. – První žena v historii Hradní stráže nastoupila v pravé poledne hodinovou službu u hlavní brány. Od svých kolegů se vysoká vojákyně lišila jen náušnicemi.

28.2. – Nová automobilka v Kolíně začala s ostrou výrobou. Poprvé z ní vyjely tři modely aut Toyota, Peugeot a Citroën. Během roku jich bylo přes sto tisíc.

Březen

5.3. – Nejúspěšnější film roku natočil Jan Hřebejk; Horem pádem získalo ceny ve čtyřech kategoriích.

9.3. – Biatlonista Roman Dostál se stal mistrem světa ve vytrvalostním závodě na 20 kilometrů, což byla největší senzace lyžařské sezony.

10.3. – Nejvyšší soud ukončil spory, zda je trestné vydat Hitlerův Mein Kampf. Rozhodl, že je to nevkusné, ale vydavatele Michala Zítka zprostil viny.

15.3. – Mobilního operátora Oskar koupila největší světová firma v oboru, britský Vodafone. Jde o největší prodej soukromé firmy v historii České republiky.

17.3. – Historici tvrdili, že neexistuje, ale vzácný latinský opis Dalimilovy kroniky se našel. Zástupci Národní knihovny jej v Paříži vydražili za 10 milionů korun.

18.3. – Archeologové Akademie věd se miniaturní kamerou podívali do hrobky Karla IV., znovunalezené pod hlavním oltářem svatovítské katedrály.

19.3. – Aneta Langerová získala při vyhlašování hudebních cen Anděl 2004 nejen titul objev roku, ale i titul zpěvačka roku, čímž porazila Lucii Bílou.

20.3. – Na více než třiceti místech země byl kvůli tání sněhu vyhlášen stav ohrožení. Utopili se dva lidé. O tři dny později skočil dvanáctiletý školák Jan Kvapil z Krnova do rozvodněné řeky a zachránil staršího muže.

Duben

6.4. – Skončila privatizace roku, stát vydělal na prodeji Českého Telecomu 83 miliard korun. Novým majitelem je španělská Telefónica.

10.4. – Počtvrté v historii a po šestnácti letech se hokejisté Pardubic dočkali: vyhráli extraligu. Ve finále zdolali Zlín.

15.4. – Senzaci způsobil objev českých vědců z dánského centra pro výzkum rakoviny. Lékaři díky němu lépe poznají rané stadium nemoci.

15.4. – Požár poškodil gotický hrad Perštejn. Škoda dosáhla sta milionů korun.

17.4. – Lékaři brněnského kardiocentra transplantovali najednou srdce, játra a ledvinu, což nemá ve světě obdoby. Pacientem byl Jan Chalupa, truhlář z Krnova, který si své zdraví poškodil nezřízeným životem.

25.4. – Vládní krize skončila. Stanislav Gross podal demisi a prezident jmenoval premiérem nepřiliš známého Jiřího Paroubka. Brzy pochopil, že to pro něj bude větší soupeř než předchozí premiéři Špidla a Gross dohromady.

Květen

7.5. – V Praze na Letné přišlo na přehlídku vojenské techniky Spojenců dvě stě tisíc lidí. Česká republika si tak připomněla konec druhé světové války.

Červen

4.6. – Tornádo, v Česku nevídané, zasáhlo zemi a na Opavsku zničilo několik domů.

8.6. – Ústavní soud vynesl průlomový rozsudek: původním majitelům se mohou vracet i kulturní památky.

10.6. – V České televizi skončila soutěž, v níž lidé hledali největší osobnosti historie. Vyhrál Karel IV. před Tomášem G. Masarykem a Václavem Havlem.

15.6. – Bývalý premiér Stanislav Gross oznámil, že ve volbách přenechá pozici lídra ČSSD Jiřímu Paroubkovi.

18.6. – Byl to největší případ léta a bezkonkurenčně největší ostuda policie: při domovní prohlídce utekl zatýkaný podnikatel Radovan Krejčíř.

29.6. – Skončil proces s Františkem Muzikantem, který u své chaty nastražil bombu na zloděje. Soud chataře nepotrestal: za těžké zranění si zloděj může sám, lidé mají právo přiměřeně chránit sebe a svůj majetek.

Červenec

29.7. – 38,3 stupně Celsia ve stínu, to byla rekordní teplota roku. V Praze bylo tepleji než třeba v Bangkoku nebo Bombaji.

29.7. – Policie nasadila proti mládeži na CzechTeku slzný plyn, vodní děla a vrtulníky. Zásah stál přes 30 milionů, nikdo z policistů nebyl za brutalitu potrestán.

Srpen

10.8. – Čeští policisté dopadli italského mafiána, mezinárodně stíhaného za devět vražd. Luigi Putrone žil šest let pod jiným jménem v Ústí nad Labem.

12.8. – Na atletickém mistrovství světa v Helsinkách čelili desetibojaři Roman Šebrle a Tomáš Dvořák nepříjemnému obvinění, že dostali nepovolenou glukózu do žil. Zjistilo se ale, že nešlo o doping.

14.8. – Prima odstartovala reality show VyVolení, v září začala Nova vysílat podobný pořad Big Brother. Česká republika propadla fenoménu reality show.

17.8. – Novým ministrem kultury se stal herec a šéf dětského filmového festivalu Vítězslav Jandák. Stačilo sto dnů a stal se nejoblíbenějším politikem.

17.8. – Ministr vnitra vybral policejního prezidenta. Vladislav Husák nahradil Jiřího Koláře, který odstoupil po útěku podnikatele Radovana Krejčíře.

21.8. – V anketě Zlatá hokejka, ocenění pro nejlepšího českého hokejistu, zvítězil už po šesté Jaromír Jágr. Letos v prosinci se poprvé stal i Sportovcem roku.

Září

4.9. – Po hurikánech v USA vyletěla během několika hodin v Česku cena benzínu téměř na 35 korun za litr, což bylo nejvíc v celé historii.

13.9. – Byl to nejprobíranější kriminální případ roku: stříhač televize Nova Michal Velíšek přišel o život, když se zastal mladé ženy. Recidivista David Lubina jej bez milosti zastřelil. Stalo se tak za bílého dne a v samém centru Prahy.

19.9. – Soudci potvrdili korupci v českém fotbale: rozhodčí Vladimír Pastyřík dostal podmíněčný trest.

22.9. – Karel Poborský, největší osobnost fotbalové ligy, byl vyhozen ze Sparty, protože vedení nepřípadal loajální k trenéru Hřebíkovvi. Ten musel odejít 3. října.

24.9. – Bývalý premiér Stanislav Gross oznámil, že odchází z vysoké politiky i z čela ČSSD a nastupuje do advokátní kanceláře.

28.9. – Korejská automobilka Hyundai potvrdila, že jedná o postavení obří automobilky v Česku.

Říjen

12.10. – Premiér odvolal ministryni zdravotnictví Miladu Emmerovou.

16.10. – Šestnáctiletá Češka Nicol Vaidišová vyhrála v Bangkoku třetí turnaj v řadě za tři týdny a vydělala letos na turnajích skoro deset milionů korun.

25.10. – Po dvanácti letech sporů mezi církví a státem soud rozhodl, že Chrám svatého Víta, nejvýznamnější česká kulturní památka, patří církvi.

Listopad

4.11. – Patnáct dnů váhal prezident Klaus se jmenováním Davida Ratha ministrem zdravotnictví. Celá slavnost trvala pouhých 161 vteřin a obešla se i bez tradičního přípitku. Rath zahájil úřadování razantními kroky, výroky a urážkami kdekoho.

4.11. – Policie zatkla dva lékaře a tři pracovníky tkáňové banky v Brně pro podezření, že prodávali kůži mrtvých lidí k transplantaci do Německa.

8.11. – Z věznice Bory utekli vrazi Roman Čabrada a Rostislav Roztočil. Schování mezi zabaleným papírem se nechali vyvézt hlavní branou a bez problémů se dostali za hranice. Ředitel věznice přišel o místo.

10.11. – Ministr Petr Zgarba přišel o křeslo, když vyšlo najevo, že Pozemkový fond vydával pozemky za podezřelých okolností.

11.11. – V Česku a dalších dvanácti zemích skončilo testování vakcíny, která zabrání vzniku rakoviny děložního čípku. Za tři roky začne plošné očkování patnáctiletých děvčat.

11.11. – Milují Prahu a Havla, zdůvodnil Bill Clinton, proč přijel na setkání bývalých prezidentů a premiérů s názvem Madridský klub.

16.11. – Po dramatickém vítězství 1:0 v Oslu a pražském gólu Tomáše Rosického postoupilo národní mužstvo na mistrovství světa do Německa.

19.11. – Na zledovatělém úseku dálnice u Velké Bíteše narazil slovenský herec Marián Labuda do dvou žen, obě zemřely. Podle policie nemohl nehodě zabránit.

29.11. – S pětiletým zpožděním se Češi mohli poprvé svézt naklápačím rychlovlakem Pendolino. Šestkrát denně jezdí na trati mezi Prahou a Ostravou, jezdí také do Brna a České dráhy chtějí vlaky nasadit i na dalších tratích.

Prosinec

3.12. – Přes 30 tisíc lidí z řady zemí slavilo 200. výročí bitvy u Slavkova, kde zvítězil Napoleon. Milovníci historie předvedli největší rekonstrukci bitvy.

7.12. – Sněhová kalamita ochromila život na Moravě. Statisíce domů byly bez elektřiny, vlaky stály na hranicích se Slovenskem až sedm hodin.

LIBERECKÝ KRAJ V ROCE 2005

Leden

1.1. – Již tradičně vítali Semilští nový rok na Riegrově náměstí, kde přímo pod vánočním stromem připravovali podmokličtí hasiči svažené víno. To zajistila radnice a bylo zdarma. Hudbu z reproduktorů sice chvílemi přehlušovaly výbuchy petard a dělobuchů, ale lidé byli poměrně ohleduplní a nic nepříjemného se nepříhodilo.

2.1. – Uvolněné kameny zavalily v půl páté ráno železniční přejezd a vozovku u Nové Vsi nad Nisou. Železničáři odstraňovali překážku čtyři hodiny. Podle odborníků bude podobných nehod přibývat, protože skalní masivy jsou řadu let obnažené a nejsou nijak udržované. Voda a mráz pak vykonají své.

9.1. – Stopa 38. ročníku Jizerské 50 byla namrzlá, výsledkem byl druhý nejrychlejší závod v historii. Přestože byl terén těžký, nikdo z 2 949 lyžařů se vážně nezranil.

14.1. – Na zámku Hrubá Skála se jednalo o zařazení Českého ráje mezi evropské geoparky. Šance na zápis mezi území UNESCO jsou velké, pokud nepovede mezi Kozákovem a Troskami dálnice. Liberecký kraj si tedy bude muset vybrat: UNESCO, nebo dálnice? Příliv turistů, nebo moc nad miliardami na stavbu dálnice?

25.1. – Nejúspěšnějším sportovcem okresu Semily za rok 2004 byla v turnovském kině vyhlášena skibobistka Alena Housová ze Semil, trojnásobná mistryně světa a čtyřnásobná vítězka MS v roce 2004.

31.1. – Prvňáčci nejen v Libereckém kraji, ale v celé ČR, dostali vysvědčení, které už nezdobila jedna velká jednička, ale hned několik menších. Inu pokrok.

Únor

1.2. – Na lince Liberec – Praha začala osmkrát denně, a zprvu jen za symbolickou korunu, jezdit společnost Student Agency. Ceny jízdenek začínají na 50 korunách, zatímco ČSAD Liberec jezdí za 78 korun. To odmítlo jiného dopravce pustit na autobusové nádraží. Lidé konkurenci vítali, ČSAD klesla tržba zhruba o třetinu.

28.2. – Ani Vratislavická kyselka, ani montážní závod firmy Petrof nenašly v dražbě své kupce. Areál Kyselky se rozkládá na ploše jeden a půl hektaru a k máni byl za 8,5 milionu korun. Ani jeden ze dvou zájemců však o něj nestál. Piánovka byla nabízena za 4 miliony, hodnota je ještě o 1,5 milionu vyšší. Nepřihlásil se nikdo.

Březen

1.3. – Dopravní podnik města Liberec zrušil kvůli nižší dotaci od magistrátu pětinu spojů. Multifunkční aréna, lyžařský areál na Ještědu a fotbalový stadion zkrátka něco stojí, lidé dojíždějící za prací a děti putující do škol mají prostě smůlu.

3.3. – Výbuch propanbutanové bomby a následný požár během několika minut zcela zničil oblíbený kiosek Na Hřebínku, Mekku jizerskohorských běžkařů a cyklistů.

5.3. – Demolice bývalé továrny Textilana v Liberci skončila odstřelem 84 metrů vysokého komína. Na ruinách podniku, který ještě v 90. letech patřil k největším českým výrobcům vlněných textilií, by mělo vyrůst obří obchodní centrum Hollandia za jednu miliardu korun. Na demolici komína použil střelmistr 20 kilogramů průmyslové trhaviny, kterou uložil do 70 vrtů.

9.3. – Darovací smlouvu na půl milionu korun pro Vysoké Tatry postižené loňskou vichřicí podepsali v Prešově předseda tamního kraje a hejtman Libereckého kraje Petr Skokan. Do poloviny února se v ČR vybralo víc než 27 milionů českých korun.

10.3. Vlajku pro Tibet vyvěsila všechna města a mnohé obce Pojizeří a také Liberecký kraj. Tradičně se nepřipojil Turnov, naopak i letos zavlála v Libštátě.

15.3. – Kvůli novele zákona o střetu zájmu rezignoval (jako první v Pojizeří) na post zastupitele ředitel jilemnické nemocnice MUDr. Jiří Kalenský (ODS). V zastupitelském křesle a ve funkci šéfa finančního výboru ho nahradil krajský radní pro dopravu Vladimír Richtr. Nikdo další jej nenásledoval.

31.3. – Ve slévárně akciové společnosti Beneš a Lát ve Slané u Semil byly vyrobeny první odlitky ze slitin zinku. Rekonstrukce bývalé továrny Kolora 10 byla přítom zahájena 10. prosince 2004. Firma zásobuje automobilový, elektrotechnický a spotřební průmysl, pro FAB dodává autozámký ke všem typům vozů Škoda a také pro některé typy značek Golf a Seat.

Duben

9.4. – Lucie Králová, která vyhrála v krajském libereckém kole soutěže Miss ČR, se stala i celkovou vítězkou. Jako jediná se do finále probodovala hned dvakrát po sobě. Její osobní tragédie plnila loni stránky novin, letos ji však paradoxně přinesla hlasy.

22.4. – Na studijní oddělení jednotlivých fakult Technické univerzity v Liberci došlo k tomuto dni 7 782 přihlášek. V její více než padesátileté historii je to dosud nejvyšší počet. Důležitější však bude, kolik studentů se v září skutečně zapíše ke studiu.

Květen

2.5. – Hokejisté Liberce převzali na radnici pohár a bronzové medaile za třetí místo v extralize. Na historický úspěch čekaly v Liberci celé hokejové generace. Primátor Jiří Kittner poblahopřál také libereckým juniorům, kteří dosáhli stejného úspěchu.

3.5. – Slavný pětapadesátiletý návrhář a designér Bořek Šípek, spolujednatel lindavské sklárny Ajeto, se stal děkanem liberecké fakulty architektury.

5.5. – Liberecká radnice zahájila velkolepé oslavy šedesátého výročí osvobození. Na koncertu pro hrdiny vystoupily „osvědčené“ hvězdy české pop music, Big Band Armády České republiky hrál hity z doby 2. světové války, zdarma (pro diváky) byly k vidění i živé obrazy z dějin československého státu.

18.5. – Řidiči Milanu Čurdovi, jenž boural u Lomnice nad Popelkou, policisté naměřili osm promile. Podle lékařů by to většinu lidí zabilo. Již v dubnu jej policie kontrolovala při akci Kryštof – v krvi měl „pouze“ přes čtyři promile.

23.5. – Prezident Václav Klaus s chotí přijel na třídní návštěvu Libereckého kraje, během níž navštívil 10 měst, ale ani jednu vesnici. Podle hejtmana Skokana, který se svými spolupracovníky program připravoval, tak mohlo prezidenta vidět více lidí. Nejprve se prezident zastavil u libereckých chemiků, kteří mu předvedli zásah při simulované průmyslové havárii. Dalšími body na trase byly Frýdlant, Chrastava, Jablonec nad Nisou, Smržovka, Česká Lípa, Stráž pod Ralskem, Turnov, Jilemnice a Harrachov, prezident se podíval i do liberecké průmyslové zóny a velkých firem Cutisin, Preciosa, Seba T a do rodinné sklárny Novosad a syn Bohemia.

28.5. – V Jablonném v Podještědí proběhly oslavy desátého výročí od chvíle, kdy papež kanonizoval blahoslavenou paní Zdislavu. Velvyslankyně Filipín převzala část ostatků svěřice, další část byla zaslána sestřím dominikánkám do Alabamy.

Červen

24.6. – Nová liberecká multifunkční hala přivítala první návštěvníky, děti ze škol celého kraje, představením muzikálových hvězd. Zatěžkávací zkouška proběhla

necelé dva roky od poklepání na základní kámen. Provozovatelům haly se podařilo získat vlivného sponzora, sázkovou společnost Tipsport.

Červenec

1.7. – Extravagantní autobusovou zastávku, stůl se zbytky od hostiny obrů, dílo sochaře Davida Černého, uvedli v Liberci slavnostně do provozu. Lidem vadila naturalisticky pojatá lidská hlava propíchnutá příborem a cena 5 milionů korun.

15.7. – České a polské turistické cesty spojil nový přechod na Jizerce u Kořenova. Kdysi tu podobný dřevěný most již stával, ten nynější poslouží pěším turistům i cykloturistům, v zimě jej využijí běžkaři. Pohraničníci počítají jen s namátkovými kontrolami. Liberecký kraj nyní má 6 silničních, 12 turistických a dva železniční přechody, kraj v budoucnu počítá s vybudováním dalších třinácti přechodů.

15.7. – Rodinka pěti půlmetrových skleněných zajíců ze sklárny Ajeto ozdobila hlavní náměstí v Novém Boru. Sklárna je v rámci projektu Umění do ulic darovala městu. Neuplynulo ani čtyřicet hodin a kdosi jednoho ze zajíců ukradl.

20. 7. – Kvůli nemoci šílených krav odvezla a.s. Zetka Strážník ze Studence na utracení 34 dojníc ze 104 k likvidaci určených kusů. Šestiletá dojnice s BSE uhynula v červnu, firma přišla o čtvrtinu stáda, škoda byla vyčíslena na 3,5 milionu korun. Šlo již o 20. případ v Česku a druhý v Libereckém kraji. Loni bylo ve třech vlnách vybito 874 zvířat, stát podnikům na náhradách rozdělil kolem 35 milionů korun.

Srpen

1.8. – Po nekonečných letech oprav (začaly už na konci osmdesátých let) konečně svezla tramvaj cestující až k sjezdovkám pod Ještědem. Celý úsek z Libereckých sadů až do Horního Hanychova zvládnou tramvaje za 26 minut.

11.8. – V liberecké botanické zahradě opět vykvetl největší leknín na světě, Viktorie královská. Téměř zároveň vykvetl i další vzácný leknín Viktorie Cruzova. Potěšení z květů je však krátké. První noc kvetou bíle, když se rozevřou podruhé, je první květ fialový, druhý růžový. Pak už se poupata ponoří pod vodu a je po kráse.

19.8. – Obří chlupatou hlavu s ostrými rohy spatřil v houští nad Novým Městem pod Smrkem ředitel zdejší základní školy. Z pořízené fotografie je zřejmé, že se do našich hor odkudsi z Polska zatoulal Zubr evropský.

25.8. – Plechový rytíř Roland znovu bdí nad Libercem. Po více než půl století se symbol ochrany městských a obchodních práv Liberce vrátil na špičku zdejší historické budovy radnice, kterou zdobil od jejího vzniku, tedy od roku 1891.

26.8. – Ocenění Nejlepší obec Libereckého kraje převzala Malá Skála. K vítězství jí dopomohl Pantheon, Suché skály, plovárna na Jizeře, festival Benátská noc, malíř Josef Jíra, ale také nové hřiště u školy, vodovod a zrekonstruovaná silnice.

Září

1.9. – Na Střední uměleckoprůmyslové škole v Turnově se studenti Vysoké školy chemicko technologické budou nově učit konzervovat a restaurovat umělecká díla z kovů. Ve zdejších dílnách bude deset studentů trávit dva dny v týdnu, po čtyřech letech získají titul bakaláře

3.9. – Kulaté výročí, 130 let od narození světově proslulého konstruktéra automobilů Ferdinanda Porscheho, si ve Vratislavicích připomněli příznivci sportovních vozů této značky slavnostní jízdou zhruba stovky těchto pečlivě udržovaných vozů.

8.9. – Slavnostním večerem byl zahájen provoz v liberecké Tipsport aréně. Dosud stála 794 milionů korun, součástí jsou i přilehlá sportoviště, s jejich úpravou a s rekonstrukcí Svijanské arény se konečná částka vyšplhá na miliardu korun. Část nákladů pokryje dotace, na většinu si však město muselo půjčit. Půlmiliardový úvěr začne splácet v roce 2007. Do arény se vejde 7 250 diváků na sportovní utkání, 8 750 na koncerty.

11.9. – V kravíně ve Vyskři, který byl loni citelně poškozen výskytem BSE, se hodinu před půlnocí narodilo krásné telátko. To by nebylo nic zvláštního, kdyby k němu o něco později nepřibyli hned dva jeho sourozenci. Narození telat-trojčat je stejně ojedinělé jako narození paterčat u lidí.

15.9. – Téměř tři metry vysokou Židli nakonec usadili technici před libereckou radnici, ne však na schody, jak si autorka, světoznámá sochařka a semilská rodačka Magdalena Jetelová, přála. Dřevěné dílo, ona „židle z povodní“, která nyní putuje od města k městu, zůstane ve městě rok. Sochy v Liberci instaluje společnost Spacio, jejímž zakladatelem je „projektant semilské Vistry“ architekt Filip Horatschke.

17.9. – Největším ze sedmi divů České republiky vyhlásili čtenáři internetového serveru iDNES elektrárnu Dlouhé Stráně v Hrubém Jeseníku. Vysílač s hotelem na vrcholu Ještědu obsadil druhé místo, až třetí byl Pražský hrad, pak Karlštejn, zámek Hluboká, Český Krumlov a Karlův most. Do ankety přišlo 1 213 362 platných hlasů.

22.9. – Krajské dny uspořádal poprvé ve své pětileté historii Liberecký kraj. Snaží se napomoci tomu, aby lidé začali jako domov vnímat nejen svou obec, ale celý region.

Říjen

5.10. – Český ráj se stal součástí sítě evropských geoparků. Rozhodl o tom Koordinační výbor evropských geoparků, poradci Světové geologické unie a UNESCO na svém zasedání na řeckém ostrově Lesbos. Český ráj je zatím jediným geoparkem v nových zemích EU.

5.10. – Kdyby to bylo doopravdy, přišlo by v Turnově o život mnoho lidí, včetně školních dětí a několika novinářů. Simulovaná, ale přísně utajená havárie cisterny se čpavkem ukázala, že město a jeho obyvatelé zdaleka nereagují tak, jak by měli.

6.10. – Většina ordinací praktických lékařů působících na území Libereckého kraje dnes na protest proti vládní politice zavřela své dveře. Zdravotníkům vadí zejména to, že peníze od pojišťoven dostávají s velkým zpožděním.

Listopad

16.11. – Autoři programů prevence kriminality získali od ministerstva vnitra peníze na vybavení dvou učeben v objektu policejního ředitelství Semily.

19.11. – Sokolovna v Mříčné hostila již potřetí netradiční sportovní klání. Z celé republiky se sem sjeli milovníci karetní hry zvané mariáš.

Prosinec

1.12. – Dnem otevřených dveří oslavil semilský archiv 10 let svého působení v nové budově. Za tu dobu navštívilo zdejší studovnu téměř 4300 badatelů.

6.12. – Památník zapadlých vlastenců v Pasekách nad Jizerou se v nové expozici z historie obce představil jako ostrůvek českého živilu v kdysi německých Krkonoších.

21.12. – Tělovýchovná jednota a Atletický klub Turnov si pod stromeček nadělily moderní relaxační centrum se saunou, vířivkou, solářiemi a kurty na squash za 60 milionů korun. Většinu peněz se turnovským podařilo získat ze státního rozpočtu.

DVANÁCT ČECHŮ, KTERÍ SE V ROCE 2005 DOSTALI AŽ NA VRCHOL

Petr Čech – nejlepší český fotbalový brankář současnosti. Loni přestoupil z francouzského Rennes za 422 milionů korun do londýnské Chelsea. Suverénní jednička fotbalové reprezentace, které Angličané přezdívají Petr Veliký – a jistě nejen proto, že měří 197 centimetrů.

Armin Delong – zakladatel naší elektronové mikroskopie obdržel titul Česká hlava, prestižní ocenění pro vědce roku. Třicet let řídil Ústav přístrojové techniky a vypracoval se ve světovou špičku v oboru. Po listopadu 1989 byl místopředsedou federální vlády, nyní pracuje v Delong Instruments na vývoji nových mikroskopů.

Vlado Dobrovodský a David Šín alias Šrek – hysterický homosexuál a prostoduchý leč dobrosrdečný silák zvítězili v tuzemských reality show VyVolení a Big Brother, v nichž se přes čtvrt roku povětšinou nudily skupiny mladých exhibicionistů. Vysněné miliony jim svými esemeskami poskládali televizní diváci.

Petr Dvořák – nepřiliš známý manažer skupiny PPF se stal šéfem televizní stanice Nova. Zvládl riskantní transakce a Novu vyvedl na pozici nejziskovější televize v Evropě. Americká CME Ronalda Laudera zaplatila za Novu 15 miliard korun.

Vlasta Horváth – vítězem druhého ročníku pěvecké soutěže Česko hledá SuperStar se stal mladý Rom z Čerčan. Diváky si získal nejen zpěvem, ale také velmi skromným a upřímným vystupováním.

Karel IV. – zvítězil v anketě o Největšího Čecha. Během soutěžního televizního večera ho obhajoval architekt, divadelník a příležitostný básník David Vávra. Všeuměl a vynálezce Jára Cimrman byl z ankety vyloučen.

Jiří Michal – šéf farmaceutické společnosti Zentiva zúročil třicet let ve firmě a úspěšně vyslal akcie firmy na burzu v Praze a Londýně. Musel kvůli tomu oznámit výši svých vlastních odměn, ale vyplatilo se mu to, cena akcií firmy stále stoupá.

Václav Pačes – bývalý ředitel Ústavu molekulární genetiky se stal novým šéfem Akademie věd, když ve funkci nahradil Helenu Illnerovou. Ihned prohlásil, že nástupní plat mladých vědců by měl být čtyřicet tisíc korun. O takových investicích do výzkumu však politici vůbec neuvažují. Vědci budou muset buď dále čekat, nebo nadále odcházet za lepší budoucností do ciziny.

Jiří Paroubek – bývalý náměstek z Restaurací a jídelen se stal nejprve místopředsedou ČSSD, pak premiérem, posléze faktickým předsedou sociální demokracie a nakonec zástupcem strany, která se zvedla z tragického dna volebních preferencí a začala dotahovat opoziční občanské demokraty. Silný soupeř, proti němuž se hraje podstatně hůře než proti nedovzdělanému mladíkovi.

Boris Rösner – herec a vysokoškolský pedagog v letošním roce posbíral tři nejprestižnější divadelní ceny, mezi nimi také cenu Thálie za roli Lakomce. Kvůli jeho vážnému onemocnění však Národní divadlo muselo tuto jeho roli i roli v Cyranovi de Bergerac přepsat.

Nikola Sudová – akrobatická lyžařka z Jablonce, jež závodí za Duklu Liberec, se v letošním roce prosadila mezi světovou špičku, když získala stříbro na mistrovství světa v boulích a vyhrála závod světového poháru. Stala se také nejlepším sportovcem Libereckého kraje za rok 2005 a je velkou nadějí pro olympijské hry.

ÚMRTÍ V ROCE 2005

Ephraim Kishon (80 let),

izraelský dramatik, filmový režisér a humorista,
zemřel 29. ledna. Napsal víc než padesát knih, přeložených do 37 jazyků a vydaných v celkovém nákladu asi 43 milionů výtisků. Jeho Rodinné historiky jsou považovány za nejprodávanejší hebrejskou knihu všech dob hned po Bibli.

Arthur Miller (89 let),

spisovatel, klasik amerického dramatu,
zemřel 10. února. Drama Smrt obchodního cestujícího vyjádřilo s neobyčejnou silou zhroutení amerického snu. Manžel Marilyn Monroe, který nepřišel na její pohřeb.

Míla Myslíková (71 let),

divadelní a filmová herečka,
kterou proslavila především role maminky v sérii o Básnících, zemřela 11. února.

Aslan Maschadov (53 let),

čečenský vůdce,
byl 8. března zabit v přestřelce u Grozného. Po první čečenské válce byl zvolen prezidentem, nezvládl ukočírovat výboje radikálního Šamila Basajeva, které roku 1999 vyprovokovaly Rusko k druhé válce, v níž se Maschadov přidal k povstalcům.

Terri Schiavová (41 let),

žena s poškozeným mozkem,
byla 18. 3. po patnácti letech odpojena od tekutin a umělé výživy. Svět sledoval, jak 13 dní pomalu umírá. Právníci a politici se přeli, zda to je, či není správné.

Jan Pavel II. (84 let),

první neitalský papež,
jedna z největších autorit své doby, člověk, který svého vlivu využil k tomu, aby změnil svět, zemřel 2. dubna. Polský duchovní Karol Wojtyła vládl katolické církvi od roku 1978, jeho vláda byla třetí nejdelší v historii Vatikánu. Bořil tabu. Bojoval proti komunismu (v roce 1990 navštívil jako první papež Československo), stal se průkopníkem usmíření s židy a muslimy, vedl dialog napříč civilizacemi. Jeho poslední dny sledovaly s účastí víc než dvě miliardy lidí na celé zeměkouli.

Helena Zmatlíková (81 let),

ilustrátorka a malířka,
která patří mezi deset nejčastěji vydávaných českých ilustrátorů 20. století, zemřela 3. dubna. Ilustrovala na 270 knih, její veselé obrázky v knihách Honzíkova cesta, Děti z Bullerbynu či Alenčina čítanka patří ke klasice naší dětské knižní ilustrace.

Saul Bellow (89 let),

americký spisovatel,
nositel Nobelovy a Pulitzerovy ceny za literaturu, který se odklonil od hemingwayovské tradice úsporného vyprávění, zemřel 5. dubna.

Kníže Rainier III. Grimaldi (81 let),

služebně nejstarší monarcha Evropy,
zemřel 6. dubna. Monaku vládl od roku 1949, o deset let později rozpustil parlament a zrušil ústavu, nová byla přijata až v roce 1962. Na trůn nastoupil jeho syn Albert. Rod Grimaldiů, který se k moci dostal již v roce 1297, tak má své pokračování.

Josef Nesvadba (78 let),

spisovatel a lékař,

nejznámější český autor sci-fi literatury zemřel 26. dubna. Z jeho námětů vznikly filmy jako Zabil jsem Einsteina, pánové a Zítř ráno vstanu a opařím se čajem.

Stella Zázvorková (83 let),

herečka,

kteřá patřila k těm divácky nejoblíbenějším, zemřela 17. května. Divadlo začala hrát za okupace, zažila E.F.Buriana, prožila Werichovu éru v divadle ABC. Poslední roli si zahrála ve filmu Román pro ženy.

Svatopluk Pluskal (74 let),

fotbalový vicemistr světa z Chile 1962,

který spolu s Josefem Masopustem vytvořil v šedesátých letech nezapomenutelnou dvojici v záloze pražské Dukly, zemřel v ústeckém domově důchodců 29. května.

Anne Bancroftová (73 let),

americká herečka,

které nesmrtelnost zajistila role Mrs. Robinson z filmu Absolvent, zemřela 6. června.

Petr Kořán (24 let),

mladík z Ústí nad Labem,

se 23. července stal první českou obětí sebevražedných teroristických útoků. Při výbuších v egyptském středisku Šarm aš-Šajchu zahynulo 88 lidí, z toho 11 cizinců.

Leoš Suchařípa (73 let),

herec s nezaměnitelnou dikcí, divadelní teoretik a vynikající překladatel z ruštiny,

zemřel 14. června. Nejvíce ho proslavila role stárnoucího seladona ve filmu Faunovo velmi pozdní odpoledne.

Josef Jíra (75 let),

akademický malíř, grafik a ilustrátor,

turnovský rodák žijící na Malé Skále, zemřel 15. června. Mezi jeho nejznámější díla patří velký betlém v Kryštofově údolí a menší na Boučkově statku, Křížová cesta v kapli sv. Vavřince, ilustroval Olbrachtova Goleta v údolí či Erbenovu Kytici.

Jiří Kodet (67 let),

herec Národního divadla,

člen slavného hereckého rodu, zemřel 25. června. Bohém a elegán, populární kapitán Exner z českých televizních detektivek, si svoji životní roli zahrál až na samém konci kariéry – ve filmu Pelíšky.

Ed McBain (87 let),

spisovatel,

legenda americké detektivky, autor proslulých příběhů z 87. revíru a detektiva Steva Carelly, zemřel 7. července. Serióznější tvorbu, například román Džungle před tabulí nebo scénář Hitchcocova filmu Ptáci, vydal pod úředním jménem Evan Hunter.

Pavel Dostál (62 let),

dramatik, ministr kultury,

nejoblíbenější a nejdéle sloužící polistopadový politik zemřel 24. července. Jeho statečný boj s rakovinou sledoval celý národ. Od začátku o své nemoci otevřeně mluvil, o jejím průběhu dokonce nechal natočit dokumentární film. Rozloučit se s ním i přes neskutečné vedro přišly k Národnímu divadlu tisíce lidí.

Fahd ibn Abd al-Azíz Saúd (82 let),

saudskoarabský král, jeden z nejbohatších mužů světa,
zemřel v nemocnici v Rijádu po desetiletém churavění. Jeho smrt byla veřejnosti
oznámena 1. srpna. Na trůn nastoupil nevlastní bratr Abdalláh, kterému je již 81 let.

Ilja Prachař (81 let),

divadelní a filmový herec,
který navždy zůstane Trautenberkem z Krkonošských pohádek, zemřel 10. srpna.

Václav Chochola (82 let),

světově uznávaný fotograf,
jehož proslavily portréty Jana Wericha Salvadora Dalího, fotografoval především
herece a starou Prahu. Zemřel 27. srpna.

Simon Wiesenthal (96 let),

„lovec nacistů“,
muž, který přežil holocaust a celý další život vyhledával nacistické zločince, kterých
se mu před soud podařilo dostat přes tisíc. Zemřel 20. září, pohřben byl v Izraeli.

Rosa Parksová - Parkerová (92 let),

americká černoška,
která vstoupila do dějin tím, že před padesáti lety ve městě Montgomery odmítla
uvolnit v autobuse místo vyhrazené jen bílým a byla proto zatčena, zemřela 25. října.

Václav Král (69 let),

průmyslový designer,
zemřel 26. října. Nedlouho před svou smrtí navštívil v Loukově Muzeum techniky,
kde se zúčastnil Kryštofské pouti.

Anne Burdová (96 let),

nakladatelka,
zakladatelka populárního módního časopisu Burda, podle jehož stříhů se učily šít
generace evropských žen, zemřela 3. listopadu.

Milan Dufek (61 let),

zpěvák a skladatel,
zakládající a dodnes činný člen skupiny Rangers (Plavci), zahynul 17. listopadu
nešťastnou náhodou při potápění v Kolumbii. Najel do něj motorový člun.

Libuše Geprtová (63 let),

nenápadná herečka,
která se do paměti diváků zapsala především rolí bláznivé Viktorky z televizní
podoby Babičky, zemřela 18. listopadu.

George Best (59 let),

slavný fotbalista,
sportovní idol 60. let zemřel 25. listopadu. Kariéru i organismus mu zničil alkohol.

Rudolf Ströbinger (74 let),

novinář a spisovatel,
zemřel 1. prosince. Rozhlasoví posluchači přišli o poutavé reportáže.

Rudolf Pernický (90 let),

válečný hrdina,
legendární parašutista a hrdina druhé světové války, za komunistů žalářovaný, jehož
v říjnu konečně prezident vyznamenal Řádem bílého lva, zemřel 21. prosince.

STÁTNÍ SVÁTKY A VÝZNAMNÉ DNY V ROCE 2005

Státní svátky

- 1. 1. Den obnovy samostatného českého státu
- 8. 5. Den osvobození od fašismu (1945)
- 5. 7. Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje
- 6. 7. Den upálení mistra Jana Husa (1415)
- 28. 9. Sv. Václav – Den české státnosti
- 28.10. Den vzniku samostatného československého státu (1918)
- 17.11. Den boje za svobodu a demokracii

Ostatní svátky – dny pracovního klidu

- 1. 1. Nový rok
- 28.3. Pondělí velikonoční
- 1. 5. Svátek práce
- 24.12. Štědrý den
- 25.12. První svátek vánoční
- 26.12. Druhý svátek vánoční

Významné dny

- 12.3. Den vstupu ČR do NATO (1999)
- 5.5. Květnové povstání českého lidu (1945)

VÁŽNĚ NEVÁŽNĚ V ROCE 2005

Pták roku

Ptákem roku 2005 vyhlásila Česká společnost ornitologická Skřivana polního. Kdysi byl u nás tak běžný, že se už ve středověku dostal i do pranostiky „Na Hromnice musí skřivan vrznout, i kdyby měl zmrznout“. Znalci nad tímto tvrzením krouží hlavou. Skřivani k nám obvykle přilétají z jihozápadní Evropy až na konci února. Zato zápisky rolníka Josefa Dlaska z poloviny 19. století hovoří o raném přiletu takového množství skřivanů na Turnovsko, že pěvci zastínili oblohu. Osudné se pro ně staly následné mrazy, a tak se prodávali na ryncích po kopách za pár zlatých. Mnohem větším nebezpečím nežli zima se ale ukazují moderní způsoby obhospodařování půdy. Mizející úkryty, ve kterých mají často hnízda, nejsou problémem jen jejich, ale také dalších ptáků. Skřivana už nejspíš nebudeme znát z jarní oblohy, ale jen z obrázků v knihách.

Obří vejce

Největší vejce na světě snesla 9. ledna jedna ze sedmnácti slepic čtyřiasedmdesátileté Věry Ouškové ze Strunkovic nad Volyňkou. Vejce měří na výšku téměř devět centimetrů, je 210 gramů těžké a obvod má 21 centimetrů. Dosud drželo rekord německé vejce, které však váží jen 169 gramů, je o dva milimetry nižší a obvod má jen 18 centimetrů. Vejce odvezla dcera chovatelky, která svou na dvorku chovanou drůbež krmí jen zbytky z kuchyně, do pelhřimovského muzea kuriozit, kde zařídili zápis do Guinnessovy knihy rekordů. Vejce pak putovalo do Londýna na přezkoumání, konečné místo pak bude mít v již zmíněném muzeu.

EKONOMIKA, ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ, NEZAMĚSTNANOST, MZDY, CENY

Ekonomika

Co se v kraji změnilo se vstupem do Evropské unie? Klesla nezaměstnanost, lidé mohou pracovat legálně v některých zemích EU, do kraje začaly proudit peníze ze strukturálních fondů, i když ne tak rychle, jak lidé čekali. Přišly nové normy, které nutí obce investovat miliardy korun. Díky nim budeme mít ale například čistší životní prostředí. Řidiči kamionů nemusí čekat celé dny na hraničních přechodech, kontroly však zcela nezmizely. Zemědělci začali vyvážet mléko do Německa, na druhou stranu musí v Pojizeří ovocnáři bojovat s levnou polskou konkurencí.

Po třech letech překonala koruna svůj rekord vůči euru, 2. prosince prolomila hranici 28,85 koruny za euro a nové historické maximum posunula o jeden haléř. Během dne se ale měna vrátila zpět a obchodování ukončila na hodnotě 28,93 koruny za euro. Na zlepšující se kondici měny, která oproti stejnému období v minulém roce posílila o 1,80 koruny, se projevuje rychlý růst hospodářství, které roste více než dvakrát rychleji, než ekonomiky států, které platí společnou evropskou měnou. Podle ekonomů se koruna veze na vlně posilování všech středoevropských měn včetně zlotého a forintu. Z rostoucí hodnoty koruny mají radost turisté směřující do zahraničí, potíže dělá vývozcům, kterým snižuje výnosy z prodeje jejich zboží.

Letos Češi využili historicky nejlevnějších úvěrů a půjčili si u bank desítky miliard korun na bydlení. České banky poskytly přes 52 tisíc hypoték v celkovém objemu 72,7 miliardy korun. Jen u ČSOB byl nárůst poskytnutých hypoték (3,5 tisíce – 5 miliard) téměř dvojnásobný oproti roku 2004, velký zájem o klienty zaznamenala i Česká spořitelna (17,5 tisíce – 24,8 miliardy). Hypotéční trh se rozvinul díky nízkým úrokovým sazbám a také proto, že silné populační ročníky z poloviny 70. let již několik let pracují a nyní si začínají zařizovat bydlení. Na pováženou je ovšem skutečnost, že víc než 15 tisíc z celkového počtu hypoték bylo uzavřeno v Praze. Tam a ve středních Čechách všeobecně si také lidé půjčují největší sumy. Na opačném konci jsou lidé v Karlovarském kraji, kde bylo uzavřeno desetkrát méně hypoték a na mnohem nižší částky, na Vysočině, ve východočeských krajích a také v Libereckém kraji, kde hypotéky málokdy překročí 1,2 milionu korun.

Životní úroveň

Nejeden Čech si občas položí otázku, kam jdou všechny ty těžce vydělané peníze. Ze statistik vyplývá, že je z velké části projíme, přibližně stejnou částku utratíme za bydlení. V roce 2005 utratili Češi za jídlo víc než pětinu příjmů, průměrná domácnost vydá měsíčně za nákup potravin a pití víc než čtyři tisíce korun, dalších osm set korun utratí v restauracích a jídelnách. Je to ještě o kousek víc, než kolik lidé průměrně dají za bydlení, které jim často připadá jako největší položka v rodinném rozpočtu. Za bydlení dáme necelou pětinu výplaty, ale brzy tomu bude jinak. Česko totiž kopíruje vývoj v západní Evropě, kde bydlení je nejvyšší položkou rodinných účtů. Zatím v tomto pohledu stále patříme spíš k zemím východním, kde je dražší jídlo než bydlení.

Na špičce nejprodávanějších potravin se dlouhodobě drží rohlíky, následuje sýr Eidam, rajčata, kuře a banány. Klesá spotřeba chleba, ale víc kupujeme maso, mléčné výrobky, ovoce a nápoje. Klesá prodej zeleniny, zato každý Čech vypije půl litru piva denně. A pijeme i víc minerálek než kdykoliv předtím – skoro sedmičku denně. Rostou i výdaje za telefonování a internet, více investujeme do nákupu vitamínů a do nejrůznějších sportovních aktivit, zhruba o čtyři procenta klesly výdaje za oblečení. Co se nemění, to jsou výdaje za alkohol a tabák. Každý člověk včetně batolat za ně utratí ročně víc než 2 500 korun. To i za sladkosti dáme méně: za cukrovinky, čokoládu nebo marmeládu zaplatíme každý přes 1200 korun ročně, což je zhruba tolik, co dáme za léky. Zajímavá čísla. Není tedy divu, že Češi stále víc používají na úhradu svých nákupů úvěry. Průměrná rodina se dvěma dětmi již dluží bankám přes 90 tisíc korun

Předpokladem kvality života však nutně nemusí být nízké ceny a vysoké platy. Podle indexu MF DNES, který hodnotil kvalitu života v 77 bývalých okresech a okresních městech, mají největší důvod ke spokojenosti obyvatelé center obou východočeských krajů: Hradce Králové a Pardubic. Za nimi následuje Praha a České Budějovice, na konci žebříčku zůstaly Teplice a Louny, z 9. na 36. místo klesla Opava, nejvíce si polepšila Jihlava, která byla loni 28. a letos šestá. Na pátém místě v pořadí jsou Semily, které si proti loňskému roku dokonce o příčku polepšily.

Kritéria hodnocení jsou následující: průměrný plat, výše důchodů, naděje dožití, počet lidí na jednoho lékaře, počet podnikatelů na 100 osob, vloupání na 10 tisíc bytů a domů, úmrtí na vážné choroby, množství zplodin, nezaměstnanost, ceny nemovitostí, ceny plynu. Při hlubším prozkoumání jednotlivých kritérií je zajímavé to, že Semily v ničem nevynikají. Toho špatného (nemocí, zplodin, vloupání) mají málo, toho dobrého (nižší ceny nemovitostí, naděje dožití, dostatek lékařů) tak akorát. Dohromady z toho vychází místo v samém čele tabulky.

Nezaměstnanost

Ani mírný začátek zimy a lepší se kondice českých firem nezabránilo tomu, že se v lednu počet nezaměstnaných vyšplhal na dohled loňskému rekordu. Koncem ledna bylo bez práce 562 tisíc lidí, což je o dvacet tisíc víc než o měsíc dřív. Míra nezaměstnanosti setrvávající na úrovni kolem deseti procent zůstává jednou z mála špatných zpráv v řadě čísel o stavu české ekonomiky. Příčin vidí ekonomové hned několik. Lidé se nemohou kvůli ustrnulé deregulaci nájmu stěhovat za prací. Příliš štědré sociální dávky je nemotivují k práci a podnikatelům vláda hází spíš klacky pod nohy. Jen v lednu jich ubylo dvacet tisíc. K boji proti nezaměstnanosti nepomůže ani nový zákoník práce.

V Libereckém kraji bylo na konci března bez práce 20 056 lidí, což bylo o 321 lidí méně než na jeho začátku. Pokles nezaměstnanosti byl způsoben začátkem sezonních prací (především ve stavebnictví) a dobrými exportními výsledky zdejších firem, které zvyšovaly výrobu a přijímaly nové lidi. Nejvíce klesla nezaměstnanost na Liberecku, kde počet nezaměstnaných spadl pod osmitisícovou hranici, o desetinu procenta klesla nezaměstnanost i na Českolipsku. Tamní míra nezaměstnanosti 9,1% přesto zůstává v rámci kraje nejvyšší. Na únorové úrovni zůstala nezaměstnanost na

Semilsku, a to i přesto, že nezaměstnaných ubylo. I v dubnu se počet lidí bez práce mírně snížil. Pojizerské úřady práce evidovaly ke konci měsíce 2 945 nezaměstnaných, což bylo o 34 méně než v březnu. Průměrná míra nezaměstnanosti tak dosáhla 7,1 procenta a zůstala shodně s Jabloneckem nejnižší v rámci Libereckého kraje. Na konci května klesl v kraji počet nezaměstnaných pod hranici 19 tisíc osob, bez práce bylo 18 525 osob, míra nezaměstnanosti klesla na 7,5%. Firmy však mají z této situace zamotanou hlavu, protože nabídka vhodných pracovníků je čím dál menší, a proto musí hledat vhodné zaměstnance i v zahraničí. V červnu bylo v Libereckém kraji bez práce 18 548 lidí. První prázdninový měsíc nezaměstnanost stoupla na 7,9 %. Do evidence přibylo přes 500 lidí, většinou pedagogů a žen. Počet nezaměstnaných se tak vrátil nad hranici devatenácti tisíc. V porovnání s loňským rokem to ale bylo bezmála o 1 800 méně. Volná místa nabízela např. textilka Tessitura Monti Cekia ve Studenci, Peguform a Johnson Controls, nejvíce lidí hledalo Makro, které se na konci srpna chystalo otevřít v Liberci novou velkoobchodem.

Během října se v Libereckém kraji míra nezaměstnanosti snížila ze 7,8% na 7,6%. Počet uchazečů o práci klesl z 19 055 na 18 634 lidí. V porovnání se zářím pokles v kraji i počet nezaměstnaných absolventů – z 1 444 na 1 301. Na jedno volné místo připadalo 7,4% uchazeče. V prosinci v okresech Semily a Jablonec nezaměstnanost klesá již tradičně. Zásahu na tom má sektor služeb, který v zimě nabízí volná místa především v Krkonoších a Jizerských horách. Letos navíc díky dobrým sněhovým podmínkám odstartovala turistická sezona v mírném předstihu. Libereckému okresu zvyšuje nezaměstnanost frýdlantský výběžek, kde nezaměstnanost překračuje 15%, jinak by celková čísla vypadala poněkud jinak. Ale to už je nevýhoda statistik.

Mzdy

Ve třetím čtvrtletí roku 2005 rostly výdělků v Česku v průměru o šest procent a blížily se k 19 tisícům korun. Průměrná hrubá mzda byla 18 833 Kč, což představovalo růst o 6,2% (o 1 099 korun). Ceny se za poslední rok zvýšily o 1,9%, lidé si tedy reálně polepšili o 4,2%. Nejvíce platy rostly lidem zaměstnaným ve státní správě, kde si v průměru vydělají 18 497 korun, což je o 1 464 Kč víc než loni. Díky změnám v platových žebříčcích si letos polepšili celníci (kterých kupodivu vůbec nebylo), policisté, dozorců a hasiči.

Růst mezd je právě takový, aby domácnostem zvedl náladu k utrácení a nevyvolával akutní inflační nebezpečí. Mzdy však nejspíš rostou rychleji než výkonnost zaměstnanců, takže se podnikům zvyšují náklady. Protože se pravděpodobně budou snažit, aby se jejich hospodaření nezhoršovalo, dá se očekávat nárůst cen.

V mezinárodní konkurenci jsou na tom české firmy stále poměrně dobře, což dokazuje i export. Zatím snad nehrozí, že by růst mezd odradil zahraniční investory. V závěru roku byla díky vánočním odměnám magická hranice 19 tisíc překročena. Většina českých zaměstnanců však na ni ani zdaleka nedosáhne, méně mají na svých výplatních páskách zhruba dvě třetiny Čechů. K nejnižším patří tradičně platy v textilním průmyslu a v zemědělství, kde také nejpomaleji rostou.

Ceny

Své služby od 1. února zdražila Česká pošta. Zvýšení cen odůvodnila růstem nákladů na pohonné hmoty, energie, vyšší daní z přidané hodnoty a vyššími požadavky na kvalitu poštovních služeb po vstupu země do Evropské unie.

Zvýšení cen bylo nejcitelnější u posílání peněz poštovní poukázkou. Zatímco předtím se za odeslání 190 Kč platilo 16 Kč, nyní již 30. O korunu dražší je poslání pohlednice či obyčejného dopisu (7,50 Kč) a také doporučeného dopisu (9 Kč). Za doručení obyčejného dvoukilogramového balíku je nyní nutno zaplatit 30 korun místo předchozích 26. Úbytku klientů se pošta nebojí a předpokládá, že její tržby a zisk budou pokračovat v růstu jako v předchozích letech.

Ceny pohonných hmot letěly koncem března strmě vzhůru a nikdo nedokázal říci, kdy a kde se zastaví. Během týdne zdražil Natural 95 průměrně zhruba o 90 haléřů na 26,20 koruny za litr. Polovičním tempem stoupala do výšin nafta, která stála průměrně 25,81 koruny. Pohonné hmoty začaly zdražovat už v lednu, podle statistiků jen v dubnu podražily pohonné hmoty o 8,4 procenta. Natural 95 byl v dubnu nejdražší (27,50 Kč) od října 2004, nafta byla dražší jen v září a říjnu 2000.

Výdaje domácností za jídlo stále klesají, protože většina potravin je levnější než před rokem. V dubnu se oproti březnu snížily o dalších 0,2 procenta a meziročně jsou nižší o 0,8 procenta. Vývoj cen zemědělských výrobců a cen v potravinářském průmyslu naznačují, že nízké ceny v této části spotřebního koše se i nadále udrží.

Silná měna přispívá i ke zlevňování oděvů a obuvi, které jsou o 4,5 procenta levnější než před rokem. I zde hrají své levné dovozy z asijských zemí a silná koruna. Z dlouhodobého hlediska bude oblečení a obuv stále zlevňovat, protože je neudržitelné, aby toto zboží bylo u nás dražší než v západoevropských zemích.

Srovnání cen v roce 2005 a v roce 1989

Chléb konzumní kmínový, 1 kg	14,90	2,80
Pečivo bílé, 1 kg	34,20	5,00
Mléko polotučné, 1 l	14,30	2,00
Máslo čerstvé, 1 kg	108,60	40,00
Vejce, 10 ks	23,60	13,00
Hovězí zadní bez kosti, 1 kg	161,90	46,00
Vepřová pečeně s kostí, 1 kg	107,00	46,00
Kuře kuchařské bez drůbků, 1 kg	52,10	30,00
Rýže loupaná dlouhozrnná, 1 kg	21,30	10,00
Těstoviny vaječné, 1 kg	26,20	10,40
Brambory konzumní, 1 kg	7,00	1,60
Jakostní víno bílé, 1 l	56,15	30,00
Pivo výčepní světlé lahvové, 0,5 l	8,50	2,80
Nájemné	1 101,00	200,00
Televizní poplatek	100,00	25,00

Mzdy: 19 062,- Kč resp. 3 170,- Kč, tj. reálný růst o + 54%
Důchody: 7 740,- Kč resp. 1 598,- Kč, tj. reálný růst o + 7%

VEŘEJNÉ MÍNĚNÍ, NÁZORY A NÁLADY OBYVATELSTVA

Špatný stav silnic v celém kraji

Liberecký kraj vlastní 2 113 kilometrů silnic nižších tříd, což je 86 procent komunikací v kraji. Stav vozovek je špatný, víc než polovina z nich je v nevyhovujícím či havarijním stavu a nutně potřebuje rekonstrukci. Na opravy by kraj potřeboval v příštích deseti letech vynaložit zhruba 2,553 miliardy korun.

Už před dvěma lety zvažoval kraj, že si na opravy svých silnic půjčí, z rozpočtu totiž není schopen dát potřebnou částku dohromady. Už v roce 2003 přitom společně s dalšími kraji jednal o půjčce od EIB, tehdy ale jednání ztroskotala na požadavku státní záruky. Komerční úvěr, který kraj zvažoval loni, zase odmítli zastupitelé v obavě ze zadlužení. V nové nabídce už banka žádné mimořádné záruky nepožaduje. Podmínkou půjčky je ale spolufinancování oprav ve stejné výši. Prostředky na opravu silnic (až 750 milionů) chce kraj čerpat po dobu zhruba pěti let, zároveň se ale bude snažit získat dotace z evropských fondů. No uvidíme, jestli se silnice v kraji zbaví nálepky „nejhorší cesty v republice“.

Opilci za volantem

Opilec na silnici je jako neřízená raketa, sestřelí všechno, co mu v té naší džungli přijde do cesty. Když 29. ledna plzeňská policie zastavila vůz BMW, jehož čtyřadvacetiletá řidička se ani neudržela na nohách, nestačili se policisté divit, když přístroj v jejím dechu odhalil 3,25 promile alkoholu. Protože nebyla schopná sama jít, odvezli ji policisté na vystřízlivění na záchytnou stanici. Brzy však byl tento rekord zapomenut a první stránky novin zaplnily neuvěřitelné případy ze Semilska.

V polovině dubna si semilští policisté počkali u Bozkova na řidiče, který měl v krvi téměř čtyři promile alkoholu. Za řízení pod vlivem alkoholu byl již jednou ve vězení, nyní měl uložen zákaz řízení právě za alkohol. Perličkou je, že střízlivý majitel vozidla seděl na sedadle spolujezdce. Hned následující den zkontrolovali řidiče starého žigulíka, který se po zahlédnutí hlídky snažil ujet couváním. Šněroval silnici ze strany na stranu, policisté mu v krvi naměřili dokonce 4,19 promile alkoholu. V neděli 15. května zadrželi semilští policisté po menší automobilové honičce třicetiletého řidiče, který předtím způsobil dopravní nehodu, když třikrát narazil do jiného vozidla, nezastavil, byl však poznán, když se po krátké době stejnou cestou vracel. Odběr krve odmítl, v dechu mu policisté naměřili přes pět promile. Podle lékařů by měl být na pokraji smrti.

Rekord však měl teprve přijít. Ve středu 18. května večer spadl za Stružincem do příkopu nákladní vůz Praga V3 S, jehož řidič Milan Čurda ujel na cestě z hospody sotva kilometr, když řízení nezvládl a zastavil se o sloup elektrického osvětlení. A důvod? Hodinu po nehodě mu policisté naměřili neuvěřitelných 7,94 promile alkoholu. Krevní zkoušku však odmítl a později se nenašli svědci, kteří by potvrdili, kolik toho vlastně vypil. Proto muž označovaný za „republikového rekordmana“ vyvázl jen s pokutou. O řidičský průkaz přitom přišel už v dubnu, kdy mu při akci Kryštof naměřili 4 promile. Muž, který má pověst opilce, pije denně a nijak to neskrývá. A se svým fekálním vozem dál nerušeně jezdí po silnicích celého okresu.

Boom hotových jídel

Češi jsou pohodlnější, nechce se jim vařit, ale chtějí žít zdravě a levně. Z průzkumu nákupů u českých obchodních řetězců a menších obchodníků vyplývá, že Češi si stále více kupují různá mražená, chlazená a hotová jídla, např. prodej mražené pizzy stoupl o víc než osm procent.

Práci si ulehčují také maminky s dětmi. Po jednorázových plenkách dále objevují větší výběr v připraveném dětském jídle ve skleničkách a více druhů dětských kaší. Objevují se baby sušenky, pití a čaje. Češi jsou mezi Evropany na smutném třetím místě co do počtu obézních lidí. Těch je u nás víc než 20 procent, třicet dalších procent populace má nadváhu. Děti je obézních asi šest procent.

Mafiánské praktiky v hypermarketech

Policie začala v posledním čtvrtletí roku prošetřovat stovky stížností na prodej závadných potravin v supermarketech a došlo i na první obvinění. Vyšetřování zaměstnanců prodejen společností Ahold (Hypernova a Albert) a Meisl ukázalo, že se v těchto obchodních řetězcích prodávaly závadné potraviny organizovaně. Zaměstnanci byli k porušování předpisů nuceni svými nadřízenými, což již spadá do kategorie trestných činů. Docházelo k přebalování masa a k přelepování štítků s dobou spotřeby, k „vylepšování“ barvy masa barevným nasvícením regálů i přímo chemikáliemi, k „zžitkování“ prošlého masa rozemletím do různých směsí, kde pod nánosem marinády a koření lze jen těžko rozeznat barvu masa.

Kontroly Státní zemědělské a potravinářské inspekce prokázaly, že velké řetězce lidem bezostyšně prodávají nejen zkažené maso, ale i ovoce a zeleninu.

Největší mobil na světě

Největší mobilní telefon na světě vyvinula jablonecká společnost Jablotron. S výrobkem, na kterém pracovala téměř rok, začala dobývat svět. Firmě se vyplatilo jít proti proudu vývoje čím dál menších telefonů. Nový telefon má usnadnit život hlavně starším lidem, kteří dosud bojovali hlavně s příliš malým displejem a miniaturními tlačítky. Nový telefon má dostatečně velkou klávesnici i pro psaní textových zpráv, dobře čitelný je i displej. Neobtěžuje ani spoustou dalších nabídek, které lidé většinou nepotřebují. Velký zájem o něj projeví i mobilní operátoři, kterým umožní zaútočit na pevné telefonní linky.

V Jablonci zpočátku ani netušili, jaký zájem o jejich telefon bude. Zlomem byl veletrh v Hongkongu. Na místě si tu mobilní operátor Orange objednal sto tisíc kusů, během pár týdnů přišlo dalších padesát tisíc objednávek. Telefon již dnes vyrábějí na třech místech, jen v Jablonci by jejich výrobu nezvládli. Světovým trhákem se stal telefon poté, co o něm týden vysílala reportáž americká stanice CNN. V počtu návštěv internetových stránek firma během týdne předčila některé zpravodajské a zábavné servery.

Telefon firma vyváží do celé Evropy, zvláště do skandinávských zemí, ale i do Afriky, na Dálný východ a do Jižní Ameriky. Od února je nabízen také na domácí trh. Zákazníkům se firma snaží vycházet vstříc a připravuje i nové varianty, které mají sloužit hlavně pro firemní účely. Ovšem přání jednoho ukrajinského zákazníka, aby mobil měl tvar revolveru, se vyhovět nechystají.

Tlak na sloučení malých obcí

Nové a nové formuláře, záplava zákonů a předpisů a stále více povinností přenášených i na ta nejmenší územní sídla. Roky stejný objem peněz, jež obce od státu dostávají, a stále rostoucí počet věcí, které z něj musí financovat. Stát malé obce zavaluje zbytečnou administrativou, kterou nejsou schopné pokrýt (zvláště pokud je starosta pro funkci neuvolněný), a předáváním povinností a kompetencí, které nedoprovází adekvátní přísun peněz.

Je politicky neprůchodné, aby stát zákonem nařídil sloučení obcí. Volí tedy tlak finanční a administrativní. Cílem je donutit malé obce k tomu, aby se spojily do větších celků, tedy do období dřívějších střediskových obcí.

Okres Turnov

Obce sdružené kolem Turnova přišly letos s iniciativou za vznik nového okresu Turnov. Ten historicky existoval, ale v roce 1960 byl rozdělen mezi okresy Jablonec, Semily a Liberec. Tím se narušila přirozená regionální i geografická spádovost obcí, kterou měla odstranit reforma samosprávy. Od té si lidé z obcí kolem Turnova slibovali, že opět budou mít všechny úřady ve svém městě. Poté, co se tak nestalo, požádali ministerstvo vnitra o vznik nového okresu. Velkým zastáncem této myšlenky je i poslanec František Pelc, který tak u voličů sbírá body, a bohužel i hejtman Petr Skokan.

Na klady totiž slyší každý: pro obce z okolí Turnova se sjednotí úřady a zkrátí se vzdálenost k nim, zvýší se renomé oblasti, přibude obyvatel, narostou pracovní místa a uškodí se městu Semily, což je (nepochopitelně) stále pro mnohé důležité. Záporní mnozí slyšet nechtějí: vznikly by dva nejmenší okresy v republice, turnovský s 50 tisíci obyvateli, semilský se 40 tisíci, zmenšil by se okres Jablonec, přibylo by byrokracie, protože by narostl počet úředníků, zvýšily by se náklady za správu budov. Podle turnovského místostarosty Jaromíra Pekaře by nový okres nepřišel na víc než 100 – 150 milionů korun, podle starosty Jenišovic Bohumíla Bradáče „je pro občany důležitější dostupnost frekventovaných úřadů než cena, kterou za ně ze svých daní zaplatí“.

No nevím. Nebylo by jednodušší a levnější posílit či zřídit autobusové spoje? Nebo omezit byrokracii a skutečně dát obcím pravomoci samostatně rozhodovat? Nedaly by se ušetřené stamiliony investovat do opravy silnic, aby si lidé (nejen) při cestě na úřady neničili auta? Nezbývá než doufat, že tento populistický nápad neprojde.

Tisíce nových úředníků

Byrokracii se v Česku daří. Ministerské úřady za posledních deset let výrazně nakynuly. Úředníků tu dnes je o pět tisíc víc než v roce 1996, což činí víc než třetinu. Ministerstva jsou však jen špičkou ledovce zvaného státní byrokracie. Na dalších úřadech státní správy, kam patří i úřady práce, armáda, hasiči, policie, soudy, přibylo za stejnou dobu zhruba 30 000 lidí. Ale dopočítat se skutečného přírůstku všech úředníků je nemožné, protože úřady si mezi sebou, na podřízené úřady a tzv. neziskovky neustále přesouvají tisíce činností a lidí, a tím znemožňují konečné srovnání. Audit, který by do situace vnesl jasno, premiér kategoricky odmítá.